

การศึกษาคูณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
ที่พึงประสงค์ของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง

วิทยานิพนธ์

ของ

นันทา บุญขรรค์

0048 - 44160

ศูนย์วิทยบริการ	
เลขทะเบียน	1394
เล่มที่	ฉบับที่
วัน เดือน ปี	29 ส.ค. 2546
เลขเรียก	371-201
	426.9
	2546

เสนอต่อสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

มิถุนายน 2546

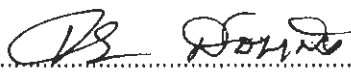
ISBN 974-429-098-6

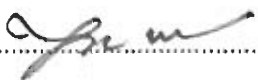
ลิขสิทธิ์ของสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

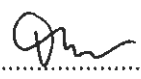
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาที่พึงประสงค์
 ของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง
โดย นางสาวนันท์หา บุญยารักษ์
สาขา การบริหารการศึกษา
คณะกรรมการควบคุม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชา ทรวงแสง ประธานกรรมการ
 ดร.ชิดชัย สนั่นเสียง กรรมการ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชา ทรวงแสง)

.....กรรมการ
(ดร.ชิดชัย สนั่นเสียง)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ดร.บุรพาทิศ พลอยสุวรรณ์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(นายวิเชียร ทุมชวย)

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาดำเนินหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชา ทรวงแสง)

มิถุนายน พ.ศ. 2546

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่พึงประสงค์
 ของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง

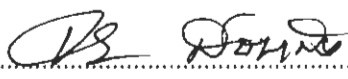
โดย นางสาวนันทา บุญวรรณ

สาขา การบริหารการศึกษา

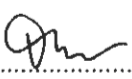
คณะกรรมการควบคุม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชา ทรวงแสง ประธานกรรมการ
 ดร.ชิดชัย สนั่นเสียง กรรมการ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชา ทรวงแสง)

กรรมการ
(ดร.ชิดชัย สนั่นเสียง)

กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ดร.บุรพาทิศ พลอยสุวรรณ)

กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(นายวิเชียร รุ่มชาย)

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชา ทรวงแสง)

มิถุนายน พ.ศ. 2546

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชา ทรวงแสง และดร.ชิดชัย สนั่นเสียง ประธานกรรมการและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำ ข้อคิด พร้อมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.กิริติ ศรีวิเชียรประธานโครงการบริหารหลักสูตรนักศึกษาปริญญาโท สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, ผู้ช่วยศาสตราจารย์บัณฑิต จันทร์เพ็ญ คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี, ดร.ชัย สุวพันธ์ นายกเทศมนตรีเมืองอ่างทอง และอาจารย์สมนึก กุ่มเมือง โรงเรียนวิเศษไชยชาญ “คันติวิทยาภูมิ” ในฐานะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ ตลอดจนให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณ ดร.บูรพาทิศ พลอยสุวรรณ อาจารย์ประจำสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และนายวิเชียร ชุ่มช่วย ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสระบุรี ซึ่งเป็นกรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติมในการสอบวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณ อาจารย์วงษ์เนตร สายสุวรรณ โรงเรียนวิเศษไชยชาญ “คันติวิทยาภูมิ” ที่ให้คำแนะนำในการสรุปข้อมูลตารางการวิจัย

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอขอบคุณทุก ๆ ท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในความสำเร็จครั้งนี้

นันทา บุญวรรณ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	5
นิยามคำศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
สมมุติฐานในการวิจัย	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับผู้บริหาร โรงเรียน.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียน.....	14
แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ.....	19
แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านวิชาชีพ.....	23
แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารการศึกษาตามแนวพุทธศาสนา.....	32
แนวคิดเกี่ยวกับผู้นำห้องต้น.....	37
ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง.....	38
ปัจจัยที่พึงประสงค์ที่มีผลต่อคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียน.....	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	44
สรุปแนวคิด ทฤษฎีที่นำไปสู่การกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	59

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	5
นิยามคำศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
สมมุติฐานในการวิจัย	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับผู้บริหาร โรงเรียน.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียน.....	14
แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ.....	19
แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านวิชาชีพ.....	23
แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารการศึกษาตามแนวพุทธศาสนา.....	32
แนวคิดเกี่ยวกับผู้นำท้องถิ่น.....	37
ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง.....	38
ปัจจัยที่พึงประสงค์ที่มีผลต่อคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียน.....	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	44
สรุปแนวคิด ทฤษฎีที่นำไปสู่การกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	59

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 60
	การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 60
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 63
	การเก็บรวบรวมข้อมูล 65
	การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล 65
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 66
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 67
	ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 67
	ตอนที่ 2 คุณลักษณะที่ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาที่พึงประสงค์ ของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง..... 69
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 100
	ความมุ่งหมายของการวิจัย..... 100
	สมมุติฐานการวิจัย..... 100
	วิธีดำเนินการวิจัย..... 101
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 101
	สรุปผลการวิจัย 102
	การอภิปรายผลการวิจัย..... 104
	ข้อเสนอแนะ..... 109
	ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้..... 109
	ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป..... 110

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	111
ภาคผนวก.....	123
ภาคผนวก ก	
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจเครื่องมือการวิจัย.....	124
ภาคผนวก ข หนังสือเวียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือในการวิจัย.....	126
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามการวิจัย.....	128
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	130
ประย๋อผู้วิจัย.....	137
บทคัดย่อภาษาไทย.....	139
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	141

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดอ่างทอง.....	39
2 สมาชิกองค์การบริหารท้องถิ่นจังหวัดอ่างทอง.....	61
3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และส่วนตำบล สมาชิกเทศบาลเมือง และตำบลของจังหวัดอ่างทอง.....	63
4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ.....	68
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียน มัธยมศึกษาที่พึงประสงค์ของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง ด้านบุคลิกภาพ.....	70
6 ค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียน มัธยมศึกษาที่พึงประสงค์ของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง ด้านความรู้.....	72
7 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียน มัธยมศึกษาของผู้นำท้องถิ่นใน ด้านทักษะทางการบริหาร.....	74
8 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง โดยภาพรวม.....	76
9 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับพึงประสงค์ต่อคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง ที่มีเพศต่างกัน.....	77
10 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับพึงประสงค์ต่อคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง ที่มีเพศต่างกัน.....	78

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับพึงประสงค์ต่อคุณลักษณะด้านทักษะการบริหาร ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง.....	80
12 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับพึงประสงค์ต่อคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง ที่มีอายุต่างกัน.....	82
13 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับพึงประสงค์ต่อคุณลักษณะด้านความรู้ ของผู้บริหาร โรงเรียน มัธยมศึกษาของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง ที่มีอายุต่างกัน.....	84
14 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับพึงประสงค์ต่อคุณลักษณะด้านทักษะการบริหาร ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง ที่มีอายุต่างกัน.....	86
15 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับพึงประสงค์ต่อคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้นำท้องถิ่นจังหวัดอ่างทอง ที่มีวุฒิการศึกษา ต่างกัน.....	88
16 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับพึงประสงค์ต่อคุณลักษณะด้านความรู้ ของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน.....	90
17 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับพึงประสงค์ต่อคุณลักษณะด้านทักษะการบริหาร ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน.....	92

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
18 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับพึงประสงค์ต่อคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง ที่มีอาชีพ ต่างกัน.....	94
19 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับพึงประสงค์ต่อคุณลักษณะด้านความรู้ ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง ที่มีอาชีพ ต่างกัน.....	96
20 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับพึงประสงค์ต่อคุณลักษณะด้านทักษะทางการบริหาร ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง ที่มีอาชีพต่างกัน.....	98

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1. กรอบแนวคิดการวิจัยคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่พึงประสงค์ของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง.....	7
2. การบริหารส่วนท้องถิ่นจังหวัดอ่างทอง.....	37
3. แสดงแนวคิดทฤษฎีที่นำไปสู่การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียน มัธยมศึกษาที่พึงประสงค์ของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง.....	59